

4.3. Типологія дітей з труднощами в навчанні

Виділяють наступні типи дітей, які мають труднощі у навчанні:

- **Діти з розладами регуляції навчальної діяльності** – мають розлади тих функцій, які забезпечують цілеспрямованість і послідовність, необхідні для успішного виконання будь-якого завдання (причини, що дезорганізують діяльність дитини й перешкоджають формуванню позитивної навчальної мотивації, є досить поширене порушення поведінки, зване **гіперактивністю з дефіцитом уваги**), *10% хлопчиків і 1% дівчаток.*

Гіпоактивні (*недостатня концентрація уваги через ослабленість нервової системи, проте характерним недоліком її функціонування є переважання прогресії гальмування*).

- **Діти з відставанням в інтелектуальному розвитку та достатніми передумовами навчованості** (*стійкі труднощі в навчанні*) – **педагогічно занедбані діти**. Недостатній розвиток мислення і мовлення, звуженість знань і уявлень про світ, емоційно-мотиваційна незрілість зумовлюють неінформованість в них здатності довільно регулювати свою поведінку: усвідомлювати мету, послідовність дій, оцінюючи їх правильність.

- **Діти зі зниженою навчованістю** (причина відставання – недоліки функціонування ЦНС, зумовлені травмами, ускладненнями внутрішньоутробного розвитку, перенесеними неврологічними захворюваннями чи просто спадковими вадами).

- **Діти із затримкою психічного розвитку (ЗПР)**. Несприятливі передумови навчованості, інертність пізнавальних процесів. Це виявляється і в актуалізації необхідних знань для розв'язання того чи іншого завдання і в пошукові оптимальних шляхів досягнення мети. Тому вони не завжди успішно користуються навіть тими знаннями і вміннями, які у них є.

Низька навчованість – дитині важко скористатися новою інформацією, пов'язавши її з уже наявним досвідом.

Фактори, які спричиняють ЗПР є різні інтоксикації, неблагополучна вагітність, ускладнені пологи, хвороби батьків, спадкові аномалії, нездорове економічне середовище, незадовільні соціальні умови тощо.

Якщо визначити **загальну характеристику ЗПР** дітей, то це стан, зумовлений недостатністю окремих функцій: пам'яті, уваги, мовлення, емоційно-вольової сфери при відносному збереженні розумових операцій.

ЗПР соматичного і психогенного походження піддаються корекції легше, а церебрально-органічного важче.

Щоб дитині із ЗПР реально допомогти, необхідно попередньо всебічно вивчити стан її психіки, фізичного здоров'я, визначити потенційні можливості розвитку, а згодом організувати для неї психологічно цілеспрямованому діяльність.

Робота психолога з учнями із ЗПР має включати ігри, вправи, що спрямовані на формування вольової регуляції, здатності планувати діяльність, регуляції емоцій.